

Dret ambiental a Andorra

Un sector jurídic entre dret internacional, normes europees
exigències d'un (petit) país de muntanya

Característiques del cos normatiu ambiental a Andorra

Introducció: maturació institucional del medi ambient

- ❑ 1982-2015: 33 anys per tenir un Ministeri de Medi Ambient
- ❑ Maturació institucional i societal de la temàtica de l'acció pública
- ❑ Maturació institucional = maturitat normativa? o vice-versa?

1) El concepte i el camp de dret ambiental Cameleònic i variable

Funció de la definició de medi-ambient: visió restrictiva -> visió holística

Un dret incoherent i fragmentat?

Un dret estructurat per un objectiu: la protecció del medi-ambient i de la salut humana

Pluridisciplinari

2) El dret no surt mai d'un forat negre (1890-1980)

- ❑ La pàgina no estava buida (ni tant sols a Andorra)...però estava força blanca
- ❑ Temes privilegiats: qualitat de les aigües i prevenció de les contaminacions, sanitat pública, neteja dels carrers, gestió de residus
- ❑ Divisió de competències

M.I.C.G. estableix que no es poden vessar aigües residuals “sens depuració prèvia, no obstant que l'estudi especial de cada cas demostra que l'autodepuració destrueix o neutralitza les matèries tirades recuperant la massa líquida, abans d'arribar al primer poblat, aigües vall, les qualitats bacteriològiques i químiques que tenien abans de rebre el contingut de les clavegueres.” (secció II, Decret 1936 sobre normes higièniques i sanitàries)

Es responsabilitat dels Quarts i Comuns assegurar-se la qualitat bacteriològica de les aigües (edictes 1958)

M.I.C.G “dona un any de termini als Comuns i Quarts perquè puguin resoldre la manera d'evitar tirar escombraries al riu, recomanant-los a buscar i aplicar una solució provisional pels mesos d'estiu” (edictes 1960).

1958 i 1960: alguns edictes sobre el subministrament i vigilància i protecció de les aigües potables: competència dels Quarts i Comúns d'assegurar la qualitat bacteriològica de l'aigua;

Acord de 30 de juny de 1965: “considerar Patrimoni Nacional totes les capelles i monuments, les despeses de reparació o sosteniment de les quals satisfaci o hagi satisfet el M.I.C.G”

1965: fossa scèptica obligatoria per cada edifici nou abans d'empalmar les clavegueres a la cloaca general.

Andorra poc afectada pels desenvolupaments
internacionals (Estocolm 1972, Carta de les
regions de muntanya 1976...)

Procés de reforma institucional intern

Andorra: C.G. vol *“vetllar i protegir l'estat san
de les poblacions, la salvaguarda del mitjà natu
i la fauna aquàtica, les satisfaccions de la pes
l'esport i el turisme.”*

3) Canvis institucionals: l'Executiu i les primeres lleis (1982-1990)

1983 Tabula rasa / Llei de protecció del patrimoni cultural-natural d'Andorra

1985 Llei de policia de les aigües,/ Llei de contaminació atmosfèrica i sorolls/ Llei de Residus sòlids

1988: Llei de Caça / Llei de Pesca

1988: Llei de tinença d'Animals

1990: Principis d'actuació de la Secretaria General tècnica de Medi ambient, ONGs (Apapma, ADN...)

1990: Principis d'actuació de la Secretaria General tècnica de Medi ambient, ONGs (Apapma, ADN...)

Després de la Constitució

- ❑ 1992: Cimera de Rio de Janeiro sobre D.S.
- ❑ L'article 31 de la Constitució
- ❑ Els esforços normatius no es veuen immediatament : lleis principals als anys 2000-2004, 2012-2013.
- ❑ Adhesió a convenis internacionals
- ❑ El pes creixent de la normativa comunitària

4) Estructura normativa actual

- ❑ Poques normes de rang legislatiu i rol supletori dels tractats internacionals
- ❑ Desenvolupament normatiu a través de reglaments
- ❑ Influència del dret comunitari i de la política comunitària
- ❑ Persistència dels temes-claus del passat

4.1. Legislació nacional vigent

- ❑ Llei d'agricultura i ramaderia de 22/6/2000
- ❑ Llei d'ordenació del territori i urbanisme, de 29/12/2000
- ❑ Reglament per a la realització o activitats que modifiquen l'estat actual del terreny, del 25/7/2001
- ❑ Llei de pesca i de gestió del medi aquàtic de 28/6/2002
- ❑ Llei 9/2003 del patrimoni cultural d'Andorra
- ❑ Llei 25/2004 de residus, del 14/12/2004
- ❑ Tipificació penal de delictes c/ Medi Ambient I Delictes Urbanístics (2005 i 2008)
- ❑ Llei de tinença i protecció d'animals del 12/07/2012 (deroga la de 1998)

4.2. Dret internacional

Conveni de Basilea sobre els moviments de residus perillosos

Conveni sobre la protecció de la capa d'ozó

Conveni-marc sobre canvi climàtic

Conveni per la lluita contra la Desertificació

Biodiversitat: Conveni de Berna, Ramsar, i
Conveni sobre la diversitat biològica.

Conveni europeu del paisatge

4.3. El rol del dret comunitari

El pes del dret comunitari en aquest sector: 8
del dret francès té origen en normes
comunitàries

Andorra una illa en el territori comunitari

Acords bilaterals i tècnics

Normativa tècnica inserida en la llei domèstica

4.4. Especificitats d'un país de muntanya

- Els temes de cos normatiu ambiental andorrà i la identitat del país
- La protecció dels espais d'alta muntanya ha començat pels Comúns: Sorteny, Comapedrosa
- Vall del Madriu: Patrimoni nacional

5) Conclusions (I)

La història del desenvolupament institucional modern d'Andorra ha afectat el desenvolupament del dret ambiental també possiblement en la mancança d'una visió ecològica del propi destí com a Estat/país.

Podem/volem rectificar?

Globalment, existeix un cos normatiu que permet afrontar la majoria els reptes quotidians.

Les lleis i en particular el model de "Command & Control" no són la única solució del dret ambiental: e

Conclusions (II)

Superar l'aprehensió de les lleis: visió integral des de l'inici
reflexió a llarg termini vs/ enfocament fragmentat i reactiu.

Mirar de forma pro-activa als convenis internacionals

Destacar-se com a territori per una imatge més forta:
Andorra: OGM -free? carbon-free? Un turisme verd? Eco-
taxes?

Negociacions per un possible Acord d'associació amb la
UE Assumir el cabal comunitari? L'Agència europea de medi
ambient ?

Democràcia ambiental: Conveni d'Aarhus sobre el dret a la

GRACIES PER L'ATENCIÓ

